

- стимулювання економічного зростання за рахунок створення сприятливого бізнес-середовища та розвитку інноваційних секторів;
- покращення соціального захисту.

Перелік використаних джерел

1. Пишуліна О., Маркевич К. Ринок праці в умовах війни: основні тенденції та напрями стабілізації. URL: <https://razumkov.org.ua/images/2022/07/18/2022-ANALIT-ZAPIS-PISHULINA-2.pdf>
2. Сімків Л. Є., Білоус М.С. Ринок праці України в повоєнний період. Інфраструктура ринку.2024. №78 С. 30-34 URL: http://www.market-infr.od.ua/journals/2024/78_2024/8.pdf

УДК 336.74:339.7

Солодовник О. В., здобувач першого (бакалаврського) рівня вищої освіти ОПП «Економіка та аналітика даних», спеціальність С1 «Економіка»
Харківський національний університет ім. В. Каразіна
Кущенко О. І., канд. економ. наук (PhD), доцент ЗВО кафедри статистики, обліку та аудиту,
Харківський національний університет ім. В. Каразіна

ІНТЕГРАЦІЯ ЦИФРОВИХ ВАЛЮТ У СВІТОВІ ФІНАНСОВІ СИСТЕМИ: ПЕРСПЕКТИВИ ТА ЗАГРОЗИ

Цифрова трансформація економіки суттєво змінює характер та принципи функціонування фінансових систем по всьому світу. Особливе місце в цьому процесі посідають цифрові валюти, передусім центральних банків (CBDC) та інші форми цифрових активів, які поступово інтегруються до традиційних фінансових механізмів. Це явище набуває глобального масштабу та потребує комплексного аналізу як з позиції потенційних переваг, так і можливих загроз для економічної стабільності.

За даними Світового банку, ключовим чинником, що стимулює розвиток CBDC, є необхідність модернізації платіжної інфраструктури для задоволення потреб цифрової економіки [1]. Вони потенційно здатні забезпечити вищу швидкість, нижчу вартість та більшу інклюзивність платежів як на національному, так і міжнародному рівнях. Згідно з дослідженням Банку міжнародних розрахунків, 86% центральних банків світу активно вивчають можливості впровадження цифрових валют, а 60% вже проводять експерименти або розробляють пілотні проєкти [3].

Перспективи інтеграції цифрових валют у світові фінансові системи охоплюють декілька ключових напрямів. По-перше, це підвищення ефективності платіжних систем шляхом скорочення часу та вартості

транзакцій, особливо у сфері міжнародних переказів. Дані Visa свідчать, що впровадження цифрових валют може зменшити вартість транскордонних переказів на 40-80% [5]. По-друге, зростання фінансової інклюзії через спрощення доступу до фінансових послуг для населення, що не має доступу до традиційних банківських послуг. По-третє, посилення прозорості фінансових операцій та ефективності монетарної політики [2].

Водночас, існують суттєві загрози, пов'язані з цим процесом. Центральні банки стурбовані ризиками для фінансової стабільності через можливе швидке переміщення коштів з традиційних банківських депозитів у цифрові валюти центральних банків, що може спричинити банківську паніку в кризових ситуаціях [3]. Також виникають питання кібербезпеки та захисту персональних даних користувачів. Окрім того, необхідно врахувати можливі нерівномірні наслідки для різних країн: розвинені економіки можуть отримати переваги швидше, поглиблюючи глобальну нерівність [4].

Особливої уваги потребує питання стандартизації та інтероперабельності цифрових валют. Згідно з доповіддю Атлантичної ради, відсутність спільних стандартів може призвести до фрагментації глобальної фінансової системи та формування цифрових "валютних зон впливу" [4]. Для ефективної інтеграції цифрових валют необхідна координація міжнародних зусиль з розробки спільних принципів проектування та функціонування цих інструментів.

Для України питання розвитку цифрових валют має особливе значення з огляду на євроінтеграційні перспективи та необхідність відбудови економіки у повоєнний період. Впровадження е-гривні як національної CBDC дозволить модернізувати фінансову систему та інтегруватися до цифрового фінансового простору ЄС, однак потребує виваженого підходу з урахуванням міжнародного досвіду та специфіки вітчизняного фінансового сектору.

Таким чином, інтеграція цифрових валют у світові фінансові системи відкриває значні перспективи для підвищення ефективності та інклюзивності фінансового сектору, проте вимагає комплексного підходу до мінімізації пов'язаних з нею ризиків та забезпечення міжнародної співпраці у формуванні єдиних стандартів та регуляторних підходів.

Перелік використаних джерел

1. Bossu W., Itatani M. Central Bank Digital Currency: A Payments Perspective. World Bank Group, 2021. URL : <https://documents1.worldbank.org/curated/en/965451638867832702/pdf/Central-Bank-Digital-Currency-A-Payments-Perspective.pdf>
2. Reynolds F. The Role of Central Bank Digital Currencies in the Future of Global Financial Systems. ResearchGate, 2023. URL : https://www.researchgate.net/publication/389278577_The_Role_of_Central_Bank_Digital_Currencies_in_the_Future_of_Global_Financial_Systems
3. Bank for International Settlements. Central bank digital currencies: financial stability implications. 2022. URL : https://www.bis.org/publ/othp42_fin_stab.pdf

4. Atlantic Council. Standards and interoperability: the future of the global financial system. URL : <https://www.atlanticcouncil.org/in-depth-research-reports/issue-brief/standards-and-interoperability-the-future-of-the-global-financial-system/>

5. Visa. Digital currencies unlock new era for payments and global finance. URL: <https://usa.visa.com/partner-with-us/visa-consulting-analytics/economic-insights/digital-currencies-unlock-new-era-for-payments-and-global-finance.html>

УДК 657.6

Степанюк О. С., к.е.н., доцент,
доцент кафедри фінансів, обліку та оподаткування

Процюк Н. В., студентка бакалаврату
спеціальності «Облік і оподаткування»

Івано-Франківський національний технічний університет нафти і газу

ВИДИ БАЛАНСІВ: У ПОШУКАХ РІВНОВАГИ

Поняття «балансу» супроводжує людину у всіх сферах її життя. Ми постійно намагаємося знайти рівновагу між часом для роботи й особистим відпочинком, емоціями й раціональністю, бажаннями й можливостями. У сфері підприємницької діяльності баланс представлено у вигляді бухгалтерського балансу — звіту про фінансовий стан підприємства, який відображає на певну дату його активи, зобов'язання і власний капітал.

Кожне підприємство регулярно складає звіти про свою фінансово-господарську діяльність. Це необхідно для успішної роботи з інвесторами, кредиторами, покупцями тощо, для науково обґрунтованого планування діяльності підприємства, для визначення бази оподаткування і нарешті, для виконання вимог законодавства [1, с. 37], а також є потужним інструментом аналітики, що дозволяє оцінити ефективність діяльності, стабільність і перспективи розвитку підприємства.

Бухгалтерські баланси класифікують за різними ознаками, зокрема.

а) за формами власності: державні баланси — відображають фінансову діяльність установ, що перебувають у власності держави; муніципальні баланси — складаються для органів місцевого самоврядування та підзвітних їм організацій; змішані та спільні баланси — відображають спільну діяльність кількох форм власності; баланси приватних підприємств — складаються для бізнес-структур, що перебувають у приватній власності; баланси громадських організацій — спеціалізовані баланси неприбуткових об'єднань.

б) за строками складання: вступний баланс — складається під час реєстрації підприємства, є базовим документом, що демонструє початковий стан активів і зобов'язань; операційний баланс — використовується для поточного аналізу господарської діяльності, дозволяючи оперативно